

Forandrings- og evalueringsdesign samt baselinemåling af bylivet i Faaborg 2025

- Udarbejdet som en del af deltagelsen i forsøgsordningen for frie bymidter.
- Baseret på ansøgningen til forsøgsordning for frie bymidter i 2023 og revideret med et opdateret forandrings- og evalueringsdesign januar 2025.
- Skematisk forandringsdesign og evalueringsdesign er vedlagt som bilag 1 og 2.
- Baselinemåling for bylivet er beskrevet sidst i dokumentet og er uddybende vist som data i bilag 3.
- Der er tilføjet en spørgeskemaundersøgelse om bylivet, resultatrapport vedlagt som bilag 4.

Indhold

1. Udviklingsplanen for Faaborg – rammen for forsøgsprojektet	2
2. Den overordnede idé med forsøgsprojektet - forandringsteorien	3
3. Forsøgsprojektets evalueringsdesign – metode.....	5
3.1 Bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter - krav.....	6
3.2 Evalueringsspørgsmål og metode til besvarelse og målinger	6
3.3 Tidsplan for evalueringen og oversigt over målinger	9
4. Baselinemåling af bylivet 2025	11
4.1 Antal besøgende i gågaden	11
4.2 Vurdering af bevægelsesmønster mellem by og havn	13
4.3 Besøgstal for biblioteket.....	16
5. Offentliggørelse og underretning om iværksatte forsøg 2025.....	16
6. Spørgeskemaundersøgelse om tilfredshed med bylivet	16

1. Udviklingsplanen for Faaborg – rammen for forsøgsprojektet

Faaborg-Midtfyn kommune har gennem længere tid arbejdet med, hvordan livet i bymidten og i byen kan understøttes og udvikles. I udviklingsplanen for Faaborg, vedtaget i 2023, indgår projektet omkring fornyelse af Faaborg Torv og styrkelse af forbindelserne mellem bymidte og havn. Projektet er flankeret af 3 store signaturprojekter; udvikling af Faaborg kunstmuseum, Øhavsmuseet og omdannelse af Slagteribygningen og Slagterigrunden. Faaborg Torv indtager en central position i byen, som samlingssted, orienteringspunkt og centrum for handelslivet og er derfor også i tæt samspil med signaturprojekterne, dog særligt omdannelse af Slagteribygningen og Slagterigrunden. Slagterigrunden er et tidligere erhvervsområde på havnen, som stort set er rømmet, med undtagelse af en tidligere direktørbolig og en stor konserverfabrik på 6500 m²; Slagteribygningen, der mod vest ligger ud mod lystbådehavnen, mod øst det nye Øhavsmuseum og den gamle lystbådehavn, og mod syd skibsværfterne. Mod nord ligger den gamle bykerne og der er ca. 300 m til Faaborg Torv i bymidten.

Kommunen har undersøgt byens mulige oplevelsesøkonomiske potentiale, herunder mere og bedre byliv i bymidten og på havnen. Analyserne viser klart, at der ligger et stort potentiale for bymidten og resten af byen i at udvikle Slagterigrunden og Slagteribygningen. Slagterigrunden og Slagteribygningen kan blive en motor for udviklingen i bymidten og hele byen, men den fulde effekt af investeringerne opnås ved at udvikle bymidten og Slagterigrunden parallelt. Konsulentfirmaet Seismonaut har udarbejdet kommunens analyser af potentialerne. Helt overordnet viser analyserne, at byen samlet set - i kraft af signaturprojekterne, målrettede handleplaner og synergieffekten imellem dem mulighed for at:

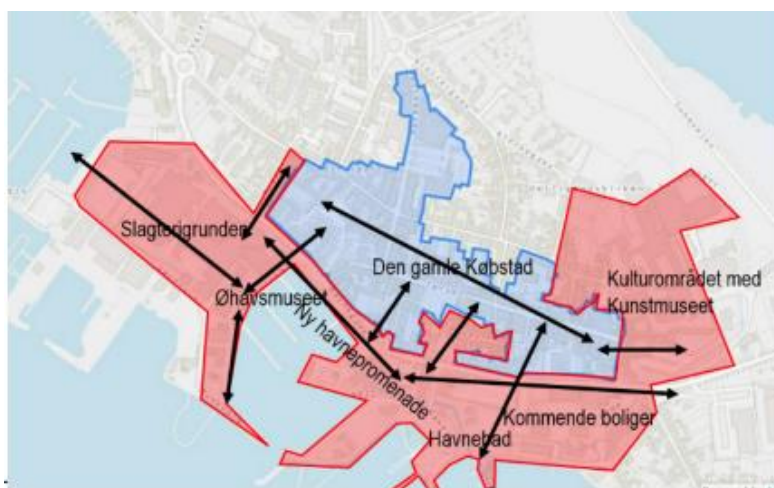
- Øge turismeomsætningen med ca. 500 mio. kr. årligt
- Vækste med nye turismeskabte arbejdspladser op til 700 årsværk
- Øge antallet af kommercielle overnatninger med ca. 300.000 årligt
- Øge antallet af endagsbesøgende med ca. 300.000 årligt

Selv hvis det ikke går helt sådan, så er det realistisk at Faaborg og bymidten kan opnå en langt større kritisk masse og et betragteligt spring i omfang og kvalitet i bylivet. Erfaringerne under Corona-pandemien understregede byens potentiale i praksis med en markant stigende interesse for byen, hvor besøgende særligt søgte mod den unikke historiske bykerne, der med sin bystruktur, købstadsarkitektur og bevaringsværdige huse ligger i top-10 i Danmark. De hyggelige stræder og gader danner en stemningsfuld ramme for byens shopping og spisemuligheder, men det er ikke tilstrækkeligt ift. at fremtidssikre byen. Byens oplevelsesøkonomiske potentiale er siden 2021 også bekræftet af flere prøvehandlinger fx indretning af torvet med midlertidige opholdsmuligheder, stade- og eventpladser i havneområdet og sommerferie-aktiviteter i Slagteribygningen og på Slagterigrunden. Evalueringen af prøvehandlingerne har indtil videre vist, at gæsterne både har besøgt havnen og bymidten og at variationen i oplevelser og den nære fysiske sammenhæng mellem bymidte og havneområde har betydet, at flere gæster er blevet i byen i længere tid end de selv havde forventet.

Kommunen har sammen med Realdania, med afsæt i en afholdt arkitektkonkurrence for udvikling af Faaborg Havn og by, undersøgt hvordan Slagterigrunden og særligt Slagteribygningen skal udvikles, for at blive en motor for udvikling af bymidten, byen og egnen. Revisionsfirmaet PWC og NORD Architects udarbejdede derfor en forretningsmodel og et koncept for Slagteribygningen, der sikrer gode rammer for virksomheder og iværksættere indenfor fødevarerproduktion, design, kultur, outdoor mm. Konceptet tager afsæt i, at Slagteribygningen og Slagterigrunden bliver en ramme som supplerer bymidten med nye eller andre former for tilbud end dem bymidten i dag kan tilbyde. Der tænkes ikke klassiske detailbutikker ind i Slagteribygningen,

medmindre det er butikker, som på særlig vis understøtter konceptet for udvikling af Slagterigrunden og Slagteribygningen, og som ikke vurderes at tage noget fra bymidten, men tværtimod kan supplere den. Det kunne således være gastronomi-, maritim-, design- eller oplevelsesrelaterede virksomheder, der konceptuelt passer ind i Slagterigrundens fremtidige oplevelsesøkonomiske rolle.

Desuden er det blevet besluttet at flytte en velfærdsfunktion, i form af Faaborg Bibliotek, ind i Slagteribygningen. Der er hverken plads eller bygningsvolumen i den historiske bymidte til et moderne bibliotek, så i stedet etableres et nyt ankerpunkt, der udvider bymidten og understøtter udviklingen i bymidten. Biblioteket ligger i dag i et mindre shoppingcenter nord for bymidten i et område med boksbutikker. Havneområdet med Slagteribygningen, Øhavsmuseet, marinaen mm. udvikles således til et nyt oplevelsesstrøg og byrum for hele byen, med mere intuitive og tydelige fysiske forbindelser til bymidten. Som det fremgår af figur 1 nedenfor, er det nødvendigt at gå ud over den gamle bykernes grænser for at få plads til de mange nye og opgraderede funktioner, som både kvantitativt og kvalitativt skal skabe mere byliv i den gamle købstad og dermed bymidten. Kommunen skelner ikke mellem bylivet i de forskellige områder, men tildeler dem forskellige roller i den samlede bylivsprofil.

Figur 1: Udvikling af Faaborg og forbindelser mellem områder

Realdania gav tilsagn om at støtte udviklingen af Slagteribygningen og Slagterigrunden med 60 mio. kr. i 2022, hvorefter Kommunalbestyrelsen besluttede at realisere projektet. Realismen i udviklingen af Slagteribygningen og Slagterigrunden og dermed også bymidten understøttes desuden af, at UNESCO har udpeget Geopark Sydfyn som UNESCO Global Geopark. Derudover samarbejder kommunen med de 2 lokale museer i hver sin ende af byen; Faaborg kunstmuseum i øst og Øhavsmuseet i syd, om at udvikle og udvide museerne, så deres besøgstal stiger betragteligt og at de dermed også bidrager til mere liv i bymidten. Kommunalbestyrelsen har bevilliget 20 mio. kr. til udvikling af Faaborg kunstmuseum. Øhavsmuseet, som allerede spiller en central rolle i udviklingen af bylivet på havnen, forventer at kunne tiltrække 70.000 gæster årligt når det udvidede museum åbner. Kommunalbestyrelsen har også her bevilliget 20. mio. kr.

2. Den overordnede idé med forsøgsprojektet - forandringsteorien

Som det påpeges i Bolig- og Planstyrelsens rapport "Partnerskab for levende bymidter" har mange bymidter i Danmark i de seneste 10 – 15 år oplevet en negativ udvikling i form af en vis funktionsudtømning. Faaborg genkender denne udvikling; byen har mistet sygehus, politistation, dommerkontor og kommunale

rådhusfunktioner. I 2016 lukkede byens største og Fyns næststørste virksomhed Danish Crown med 500 arbejdspladser. Købstaden mistede således på få år flere 100 år gamle hæderkronede købstadsfunktioner og en væsentlig industri. Siden finanskrisen, er Faaborgs befolkningstal faldet med ca. 100 indbyggere svarende til 1,5 pct. af byens samlede indbyggertal. Andelen af befolkningen over 60 år er steget fra 35 pct. til 41 pct. Huspriserne i Faaborg, sammenlignet med huspriserne i hele landet, er ligeledes faldet relativt, og byen har fra 2009-2016 mistet ca. 650 arbejdspladser, svarende til ca. 17 pct. Som i andre købstæder i vandkanten har Faaborg også haft en negativ udvikling i detailhandlen. Siden 2011 har byen mistet flere butikker, hvilket svarer til 17 % af detailhandelsarealet i byen. Samtidig ligger byens umiddelbare vækstpotentiale i første omgang ikke i bosætning, men i turisme og oplevelsesøkonomi. Derfor bliver det et naturligt fokus i udviklingen af bymidten at fokusere på potentialerne for at fremme oplevelsesøkonomien i byen.

Faaborg by er en af de byer i landet, der har flest bevaringsværdige og fredede bygninger pr. indbygger. Bykernen består således af rigtig mange fine købstadshuse og -gårde, der ligger tæt omkring smalle pittoreske gadeforløb. Det er som beskrevet et potentiale, men det giver også udfordringer; mulighederne for at skabe en større attraktion, oplevelser eller flere funktioner, der skaber et stort kundeflow er meget begrænsede. Mulighederne for at skabe væsentlig mere flow i bymidten ligger i samspillet mellem signaturprojekterne i byen og at disse bindes fysisk sammen og spiller sammen med det øvrige miljø i byen. Der rummer Faaborg Torv i bymidten og havnen, som en udvidelse af bymidten, et potentiale. Faaborg torv rummer mange funktioner; parkering, bespisning, markeder, varelevering, ophold, beboerkørsel mv. Torvet er ikke stort og de mange funktioner gør det til et noget rodet og uoverskueligt byrum. Det historiske torvs potentialer udnyttes derfor ikke optimalt.

Den gamle bykerne med små huse, smalle gader og købstadsgårde ligger tæt og danner en fin kant langs med byens oprindelige kystlinje. Senere kom de større og mere industrialiserede havnearealer til, som langs kysten lagde sig uden på bykernens tætte bebyggelse og smalle gyder. En bebyggelsesstruktur der de fleste steder virker som en tæt mur mod havneområderne. En betydelig del af industrien på havnen er nu væk og nye muligheder for at styrke oplevelsesøkonomien opstår i kølvandet herpå. Af historiske årsager er de fleste af byens forbindelseslinjer til havnen utydelige. Fysisk er byen og bymidten udfordret af ikke at hænge godt sammen med havneområdet. Det kræver ikke gadegennembrud, men kræver, at der arbejdes med byrummene i forbindelserne, så de gensidigt inviterer og peger mod byens eksisterende ankerpunkt; Faaborg torv, og det nye ankerpunkt; havneområdet.

Forsøgsprojektet består således af 3 overordnede aktiviteter:

1. Fornyelse af Faaborg torv, så det i fremtiden fremstår mere inviterende og overskueligt med mulighed for forskellige typer ophold, herunder også bespisning, aktiviteter og events. Torvet skal i højere grad være et samlingspunkt, en oase for uformelt ophold og et moderne orienteringspunkt, der viser vej i den øvrige by, med respekt for de historiske rammer og materialer. Det fornyede torv skal danne en mere attraktiv og levende ramme omkring handelslivet, bylivet og synliggøre byens tilbud. Da torvet rummer mange funktioner, er opgaven kompleks, fordrer kreativitet og ejerskab fra mange aktører. Derfor inkluderer denne aktivitet også et tæt samarbejde mellem kommune og erhvervsdrivende med henblik på at samarbejde om udvidelse af skuldersonen og udvikling af bymidten.
2. Styrkelse af forbindelseslinjer mellem bymidte og havn, så flowet af mennesker mellem havn og bymidte øges og flere besøgende bevæger sig mere rundt i byen under deres besøg. Der er i dag nogle smukke historiske gader og passager mellem by og havn, som alle kendetegnes ved at slutte brat i mødet med havnen. Dernæst mangler de i højere eller mindre grad elementer, der motiverer

besøgende til at færdes ad dem. De eksisterende passager og veje gøres mere synlige, så de opleves mere inviterende og intuitive for besøgende at følge.

3. Faaborg bibliotek flyttes til Slagteribygningen på havnen og fornyes med en stærkere oplevelsesprofil i samspil med de øvrige aktører i bygningen og byen. Biblioteket skal som den øvrige bygning bidrage til det nye byrum på havnen og profilere sig tydeligt, både indenfor og udenfor. Livet i Slagteribygningen betinges af samspillet mellem de forskellige aktører og biblioteket kommer til at indgå som en stærk part i et innovativt koncept og fælles hus blandt produktionsvirksomheder, iværksættere, foreningsliv, eventkoordinatorer m.v. Biblioteket udgør således velfærdsfunktionen i projektet. Biblioteket ligger i dag i et center nord for bymidten, da der ikke er plads til et bibliotek i den historiske bymidte. Biblioteket er en effektiv motor ift. at skabe mangfoldigt liv og flow af mennesker året rundt og blandt andet derfor besluttede kommunalbestyrelsen i 2022 at flytte biblioteket. Den nye placering på havnen bliver en dynamo for byliv i den udvidede bymidte på havnen og vil i højere grad vil være til glæde og gavn for flere; borgere, sejlere og turister.

Forsøgsprojektets forandringsteori er baseret på, at ovenstående 3 indsatser kan bidrage til at flytte på den udvikling Faaborg har undergået det seneste årti. Indsatserne skal forstås i sammenhæng med de øvrige strategiske udviklingsprojekter. Forandringsteorien for indsatserne er illustreret skematisk og vedhæftet som bilag 1.

Faaborg-Midtfyn Kommune prioriterer og har omfattende erfaring med at udvikle byer, byrum og landsbyer sammen med borgerne. Dette kan være svært at få øje på i forandringsdesignet, men involvering af borgerne helt fra idegenerering til udførsel igennem tidlige prøvehandlinger, byvandring, borgermøder, borgerbuktikker, etablering af interessegrupper og netværk, workshops og andre involverende aktiviteter gennemsyrrer altid projekterne, hvilket også er tilfældet i forsøgsordningens forandringsdesign. Der er siden interesselkendegivelsen arbejdet videre med det lokale engagement både i byens Udviklingsforum, som støtter op om projekterne, i den offentlige dialog om flytning af biblioteket og sammen med de nære aktører omkring Faaborg Torv ift. prøvehandlinger på torvet, evaluering af disse og i den fysiske omdannelse af torvet. Byen er således godt forberedt på og engageret i det udviklingsarbejde, der her er beskrevet, og kommunen oplever at have et solidt afsæt for at indgå i den videre dialog med byen.

3. Forsøgsprojektets evalueringsdesign – metode

Formålet med forsøgsindsatsen er overordnet at bidrage til transformationen af Faaborg igennem udvikling af byrum og byliv, så byen fremtidssikres og bliver mangfoldig og interessant for mange at besøge, arbejde, holde ferie og bo i. Indsatserne i forsøgsprojektet bidrager i særlig grad til at binde byen bedre sammen, både igennem samarbejder og styrkelse af fysiske forbindelser og udvidelse af tilbuddene i bymidten.

Formålet med evalueringen er at skabe viden løbende i processen, give mulighed for læring undervejs, der kan give anledning til dialog og korrigerende fx flere eller andre aktiviteter, og i sidste ende bidrager evalueringen til analyse af virkningen af indsatserne under de givne omstændigheder. Derudover bidrager projektet til den nationale viden om, hvordan byudvikling og bysamarbejder kan påvirke byliv og bidrage til at vende en negativ udvikling.

3.1 Bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter - krav

Bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter stiller krav om at der skal udarbejdes et design for evaluering af forsøgsordningen. I evalueringsdesignet skal der afdækkes og besvares spørgsmål, der relaterer sig til forsøgsprojektets forandringsteori, der fremgår af afsnit 2, og som minimum besvare spørgsmål om hvordan og under hvilke omstændigheder den generelle forskønnelse eller renovering af bymidten, den nye velfærdsfunktion og det offentligt-private samarbejde bidrager til at skabe liv i bymidten.

Evalueringsdesignet er bygget op om de tre overordnede aktiviteter beskrevet i afsnit 2 om forsøgsprojektets forandringsteori og derfor er der opstillet 3 evalueringsspørgsmål, der relaterer sig direkte til de tre aktiviteter – hhv. omdannelsen af Faaborg Torv, fornyelsen af forbindelser mellem havn og by og velfærdsfunktionen i form af biblioteket, der flyttes til Slagteribygningen på havnen. Der er opstillet et 4. evalueringsspørgsmål, hvis formål er at få understøttet de tre aktiviteter på tværs ved at fokusere på, hvordan og under hvilke omstændigheder et samarbejde med byens aktører kan bidrage til udvikling af bylivet og understøtte den fysiske omdannelse. Sidstnævnte spørgsmål relaterer sig til det privat-offentlige samarbejde.

Der stilles også krav om, at det afdækkes og besvares, hvordan iværksatte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter i øvrigt bidrager til at skabe liv i bymidten. Dette er indsat som et 5. evalueringsspørgsmål.

De fem evalueringsspørgsmål fremgår nedenfor med en uddybende beskrivelse af metode og datakilder. I bilag 2 fremgår en skematisk oversigt over evalueringsdesignet.

3.2 Evalueringsspørgsmål og metode til besvarelse og målinger

Nedenfor beskrives de fem evalueringsspørgsmål og metoden til besvarelsen af disse.

1. *Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager fornyelse af Faaborg torv til at skabe liv i bymidten?*

Vi evaluerer spørgsmålet via tre indikatorer med tilhørende datakilder.

- a. Der måles på ophold og bevægelse hen over torvet via elektroniske acces points og besøgstællere som datakilde. Data herfra sammenholdes med b og c. Der er i projektet behov for en digital løsning til monitorering af trafik/færdsel, særligt gående, igennem alle 5 år. Forvaltningen har fået opsat en løsning, der både monitorerer antallet af besøgende i gågaden og monitorerer bevægelsen rundt i bymidten, herunder ophold på torvet. Løsningen vil give os indsigt i, hvordan adfærden varierer hen over årene. Det primære formål er at kunne lave en før og efter analyse. Der vil dog være nogle år med særlige udsving når der anlægges på arealerne, hvilket der tages højde for i evalueringen.
- b. Der registreres antal af aktiviteter og events og arbejdes med et årshjul for torvet. Handelsstandsforeningen og turistbureauet, der holder til på torvet, registrerer dette, gerne med fotodokumentation. Data herfra sammenholdes med data fra a.
- c. Oplevelsen af bylivet på torvet og betydningen af fornyelsen af torvet måles også ved at udsende spørgeskema tre gange i forsøgsperioden, hvor 2.500 repræsentativt udvalgte borgere i Faaborg og omegn spørge ind til oplevelsen af bylivet i Faaborg. Spørgeskemaundersøgelsen dækker flere indikatorer med forskellige emner og spørgsmål.

Det er vores vurdering at de tre indikatorer tilsammen vil kunne give et godt indblik i, både *hvordan* men også *under hvilke omstændigheder* fornyelsen af torvet vil medvirke til at skabe liv i bymidten. *Hvordan* fokuserer på selve den fysiske omdannelse, mens *under hvilke omstændigheder* vil tage højde for brugen af torvet på forskellige tidspunkter af året og i forskellige brugssammenhænge.

2. *Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager vejvisning og fornyelse af udvalgte forbindelser til øget flow af mennesker mellem havn og bymidte?*

Vi evaluerer spørgsmålet via tre indikatorer med tilhørende datakilder.

- a. Der måles på ophold og bevægelse på udvalgte steder og forbindelser på og imellem havn og bymidte via elektroniske acces points og besøgstællere som datakilde. Data herfra sammenholdes med b og c. Der er i projektet behov for en digital løsning til monitorering af trafik/færdsel, særligt gående, igennem alle 5 år. Forvaltningen har fået opsat en løsning, der både monitorerer antallet af besøgende i gågaden og monitorerer bevægelsen og ophold strategiske steder rundt i bymidten, på havnen og imellem by og havn. Løsningen vil give os indsigt i, hvordan adfærden varierer hen over årene. Det primære formål er at kunne lave en før og efter analyse. Der vil dog være nogle år med særlige udsving når der anlægges på arealerne, hvilket der tages højde for i analysen.
- b. Der registreres antal af aktiviteter og events i byen. Handelsstandsforeningen og turistbureauet, bidrager med dette, gerne med fotodokumentation. Data herfra sammenholdes med data fra a.
- c. Oplevelsen af bylivet og betydningen af, at forbindelser mellem havn og bymidte gøres mere attraktive, intuitive og tydelige måles også ved at udsende spørgeskema tre gange i forsøgsperioden, hvor 2.500 repræsentativt udvalgte borgere i Faaborg og omegn spørges ind til oplevelsen af bylivet i Faaborg. Spørgeskemaundersøgelsen dækker flere indikatorer med forskellige emner og spørgsmål.

Det er vores vurdering at de tre indikatorer tilsammen vil kunne give et godt indblik i, både *hvordan* men også *under hvilke omstændigheder* arbejdet med forbindelserne mellem havn og bymidte vil medvirke til at skabe liv i bymidten og binde byen bedre sammen. *Hvordan* fokuserer på selve den fysiske omdannelse, mens *under hvilke omstændigheder* vil tage højde for brugen af de forskellige forbindelser på forskellige tidspunkter og i forskellige sammenhænge.

3. *Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager flytningen af biblioteket til at skabe mere byliv?*

Vi evaluerer spørgsmålet via tre indikatorer med tilhørende datakilder.

- a. Der måles på bibliotekets attraktionsværdi og anvendelse ved at udsende spørgeskema tre gange i forsøgsperioden, hvor 2.500 repræsentativt udvalgte borgere i Faaborg og omegn spørges ind til oplevelsen af bylivet i Faaborg, herunder bibliotekets attraktionsværdi og

anvendelse før og efter flytningen. Spørgeskemaundersøgelsen dækker flere indikatorer med forskellige emner og spørgsmål.

- b. Der registreres antal aktiviteter og antal deltagere. Der udarbejdes løbende aktivitetsprogrammer og årshjul. Biblioteket registrerer både aktiviteter på nuværende fysisk placering og midlertidige aktiviteter i Slagteribygningen samt til sidst – aktiviteter efter flytningen af biblioteket til Slagteribygningen.
- c. Biblioteket tæller via en elektronisk løsning antal besøgende på nuværende fysiske placering. Det planlægges at installere en teknisk løsning til tælling af biblioteksbesøgende når det flyttes til Slagteribygningen. Der er et væsentligt forhold ift. registrering af besøgende, som der skal tages højde for i analysen; at biblioteket flytter. Der vil således blive registreret data i det nuværende bibliotek frem til flytningen forventet i 2027/2028 og derefter på den nye placering. Det betyder, at det bliver svært at skelne mellem hvad der skyldes den fysiske flytning og fornyelsen af biblioteket. Så evalueringen kommer i højere grad til at handle om hvordan besøgsbilledet tegnede sig i det nuværende bibliotek op imod besøgsbilledet i det nye bibliotek med forbehold for de omkringliggende forhold, og i mindre grad et rent før og efter billede.

Det er vores vurdering, at de tre indikatorer tilsammen vil kunne give et godt indblik i, både *hvordan* men også *under hvilke omstændigheder* flytningen af biblioteket vil medvirke til at skabe mere byliv. *Hvordan* fokuserer på det, biblioteket kan og gør, mens *under hvilke omstændigheder* vil fokusere på hvordan der kan skelnes mellem nuværende og fremtidig placering og betydningen af dette.

4. *Hvordan og under hvilke omstændigheder kan et samarbejde med byens aktører bidrage til udvikling af bylivet og understøtte den fysiske omdannelse?*

Vi evaluerer spørgsmålet via tre indikatorer med tilhørende datakilder.

- a. Det beskrives, hvilke prøvehandlinger der er gennemført og hvordan de har påvirket bylivet og har været medvirkende til at understøtte den fysiske omdannelse og omvendt. Der gennemføres hvert år en evaluering af prøvehandlingerne med byens aktører, hvorefter det kommende års prøvehandlinger tilpasses i en plan for det kommende år. Der fortsættes med dette i hele perioden, og flere prøvehandlinger vil måske undervejs blive til faste events eller aktiviteter. Planen for næste års prøvehandlinger udarbejdes på baggrund af inddragelse og evaluering. Målingen er en kvalitativ besvarelse af spørgsmålet.
- b. Udvikling af aktiviteter og events sker i samarbejde med byens aktører. Nogle aktiviteter og events er udelukkende drevet af frivillige mens andre er støttet af kommunen enten med timer eller midler. Det vurderes ved midtvejs og slutevalueringen, hvordan vi i endnu højere grad kan involvere byens aktører i udviklingen af aktiviteter og events og der holdes løbende dialogmøder. Det er især på erhvervs- og turismeområde, der gøres en indsats. Målingen er en kvalitativ besvarelse af spørgsmålet.

- c. Oplevelsen af bylivet og betydningen for bylivet af de forskellige events, aktiviteter og prøvehandlinger, der iværksættes, måles også ved at udsende spørgeskema tre gange i forsøgsperioden, hvor 2.500 repræsentativt udvalgte borgere i Faaborg og omegn spørges ind til oplevelsen af bylivet i Faaborg og betydningen af de forskellige aktiviteter og events. Spørgeskemaundersøgelsen dækker flere indikatorer med forskellige emner og spørgsmål.

Det er vores vurdering at de tre indikatorer tilsammen vil kunne give et godt indblik i, både *hvordan* men også *under hvilke omstændigheder* samarbejdet med byens aktører kan bidrage til udviklingen af bylivet og understøtte den fysiske omdannelse. *Hvordan* fokuserer på selve samarbejde med byens aktører, mens *under hvilke omstændigheder* vil fokusere på mulighederne på forskellige tidspunkter og i forskellige sammenhænge, fx aktiviteter uden for skuldærsæsonen.

5. *Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager de iværksatte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter i øvrigt til at skabe liv i bymidten?*

Forsøgskommunerne skal senest den 1. februar hvert år i forsøgsperioden underrette ministeren for byer og landdistrikter om truffede beslutninger om at iværksætte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter, dvs.:

- Dispensation fra lokalplaners principper
- Tilskud til leje af tomme erhvervslejemål
- Erhvervelse af ejendomme til velfærdsfunktioner
- Udlejning af lokaler, herunder til ikke folkeoplysende virksomhed
- Uddeling af adfærdsfremmende gaver

Underretningen skal indeholde oplysninger om indholdet af de enkelte forsøg, dvs. formål, varighed og omfattede indsatser og aktiviteter. Hvis der endnu ikke er truffet beslutninger om at iværksætte forsøg, bedes dette oplyst ligesom det skal oplyses hvis der sker ændring eller afbrydelse af iværksatte forsøg.

- a. Der udarbejdes årligt et overblik over om og i så fald hvilke forsøg der er iværksat og med hvilket formål, varighed og omfattede indsatser og aktiviteter. I forlængelse af det vurderes *hvordan og under hvilke omstændigheder* forsøgene har bidraget til at skabe liv i bymidten. Der gennemføres en kvalitativ beskrivelse som besvarelse.

Forsøgsprojektets evalueringsdesign er opstillet skematisk i bilag 2 hvor de 5 evalueringsspørgsmål er operationaliseret og illustreret samlet. Datakilder og metode til indsamling fremgår yderst til højre i skemaet.

3.3 Tidsplan for evalueringen og oversigt over målinger

Der gennemføres følgende evalueringer i forsøgsperioden:

Tabel 1: Tidsplan og oversigt over målinger i forsøgsperioden

Måling	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Besøgstal og bevægelser i byen (spørgsmål 1a og 2a)	2 gange årligt – sommer og vinter Derudover udtræk af data forår og efterår som supplerende målinger					
	Baselinemåling		Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Spørgeskemaundersøgelse (spørgsmål 1c, 2c, 3a, 4c)	Baselinemåling		Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Aktiviteter og events på Torv og i byen, herunder årshjul (Spørgsmål 1b og 2b)	1 gang årligt i hele perioden					
			Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Bibliotekets aktiviteter og deltagere i disse	1 gang årligt i hele perioden					
			Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Besøgstal på biblioteket (spørgsmål 3c)	1 gang årligt i hele perioden					
	Baselinemåling		Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Evaluerings- og udvikling af prøvehandlinger (spørgsmål 4a)	1 gang årligt i hele perioden					
			Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Evaluerings- og samarbejde med byen (spørgsmål 4b)			Midtvejs-evaluering			Slutevaluering
Iværksatte forsøg og offentliggørelse af disse (5a)	Underretning og offentliggørelse af iværksatte forsøg 1 gang årligt i hele perioden inden 1. februar					

4. Baselinemåling af bylivet 2025

Som en del af forsøgsordningen for frie bymidter, skal der udarbejdes en baselinemåling af bylivet. Faaborg-Midtfyn Kommunes baselinemåling består af følgende tre indikatorer:

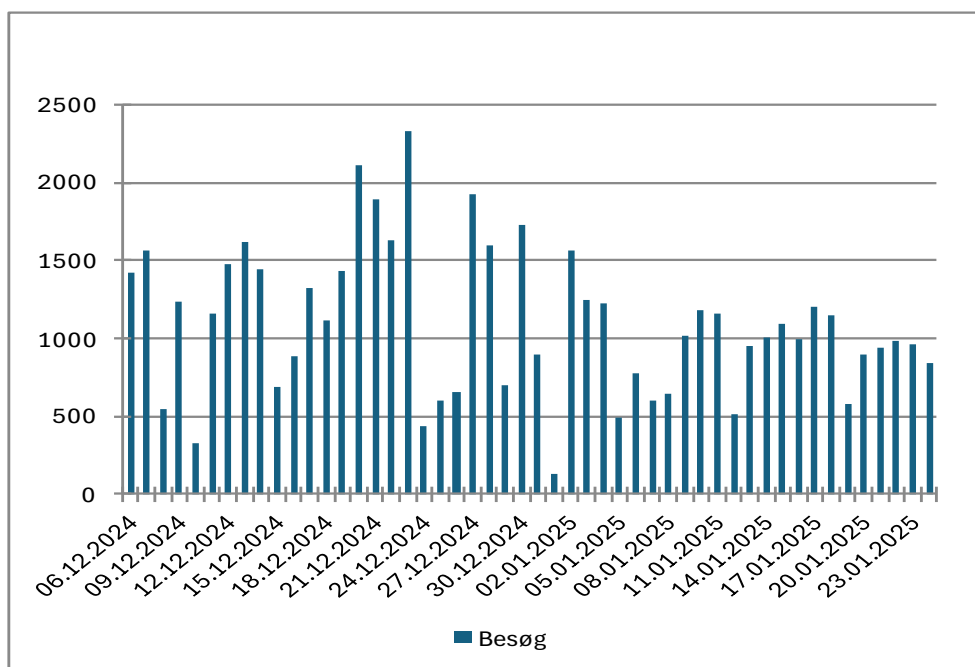
- Antal besøgende i gågaderne (4.1)
- Vurdering af bevægelsesmønster mellem by og havn (4.2)
- Besøgstal på biblioteket – velfærdsfunktionen i projektet (4.3)
- Spørgeskemaundersøgelse om tilfredshed med bylivet (dette er en tilføjelse til kravet om en baselinemåling) Rapport er vedlagt som bilag 4 og kort uddybet under punkt 6.

Data for baselinemålingen for antal besøgende og bevægelsesmønster mellem by og havn er vedlagt i bilag 3 og uddybes i nedslag og med nogle generelle betragtninger nedenfor.

4.1 Antal besøgende i gågaden

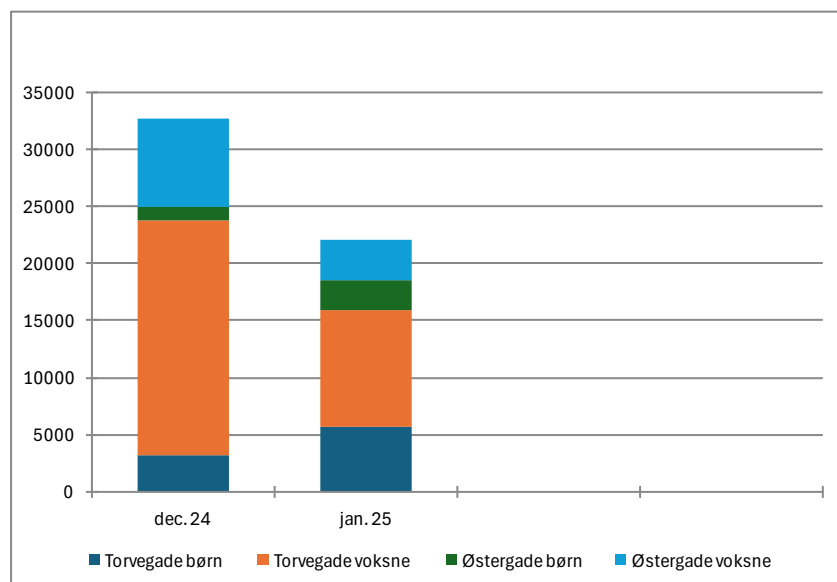
Som beskrevet i evalueringsdesignet er der opsat acces points i bymidten centrale steder samt besøgstællere i gågaden, der viser hvor mange der besøger bymidten og hvordan de bevæger sig rundt i bymidten og mellem by og havn. Alle målinger er foretaget fra den 6. december 2024 til den 24. januar 2025, dvs. 7 uger i alt. Bortset fra Bibliotekets målinger, der er fra hele 2024 og regnet ud som gennemsnit pr. dag.

Besøgstallet i gågaden er i perioden registreret til 54.842 i alt med forbehold for de usikkerheder der er i optællingerne, hvor en besøgstæller kan registrere den samme person flere gange. Dermed er den også et udtryk for bevægelserne i gågaden. Der var generelt flere besøgende i december måned i forhold til januar og i weekenderne har tallene været højere end i hverdagene. Variationen over alle dagene i de 7 uger kan ses af figur 2 nedenfor.

Figur 2: Fordelingen af antal besøgende i gågaden pr. dag i 7 uger fra 6. december 2024 til 24. januar 2025

Det fremgår af data, at de fleste besøger den ene ende af gågaden. Enden med flest besøgende (Torvegade) har haft 72 % af de samlede antal besøgende mens enden med færrest (Østergade) har haft 28 %. Dette stemmer godt overens med det billede, vi selv har af bevægelsesmønstrene i byen. Torvet er placeret i midten, men tættest på Torvegade – og den ende med fleste besøgende. I figur 3 nedenfor ses fordelingen af besøg på december og januar og på hhv. Torvegade og Østergade. Det er også registeret, hvor mange børn og voksne der er gået forbi tællerne, hvor langt størstedelen er voksne og langt størstedelen er gået forbi tælleren i Torvegade (orange markering). Data fra figur 3 er udspecificeret i tabel 2 nedenfor.

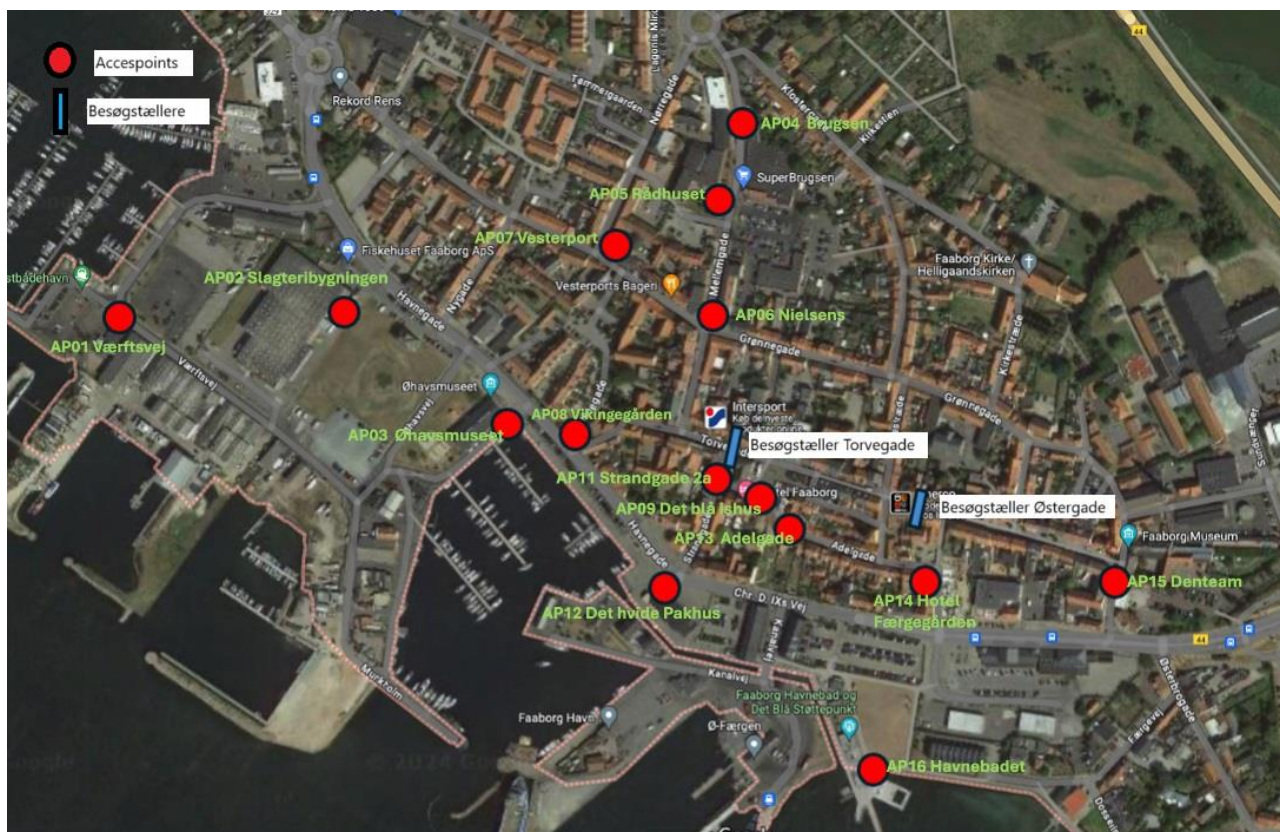
Figur 3: Fordeling af besøg i gågaden, opdelt på børn og voksne, i december 2024 og januar 2025

Indgangsanalyse – antal besøg i gågaden				
06.12.2024 - 24.01.2025				
Indgange	dec. 24	jan. 25	Total	% af total
Torvegade børn				
06.12.2024 - 24.01.2025	3.136	5.735	8.871	16,2%
Torvegade voksne				
06.12.2024 - 24.01.2025	20.700	10.189	30.889	56,3%
Østergade børn				
06.12.2024 - 24.01.2025	1.133	2.551	3.684	6,7%
Østergade voksne				
06.12.2024 - 24.01.2025	7.748	3.650	11.398	20,8%
Total				
06.12.2024 - 24.01.2025	32.717	22.125	54.842	100 %
IMAS Group 2003 - 2025				

Tabel 2: Antal besøg i gågaden, opdelt på børn og voksne, i december 2024 og januar 2025

4.2 Vurdering af bevægelsesmønster mellem by og havn

Sammenlignes bymidten og havnen, har der været registreret flest besøgende i bymidten og lidt færre på havnen. Det fremgår af tallene ved de forskellige acces points og bevægelsen mellem disse, at der ikke er særlig stor bevægelse mellem bymidte og havn, men at de besøgende enten bliver på havnen eller i bymidten. Kort over placering af acces points og besøgstællere fremgår nedenfor i figur 4.

Figur 4: Kort over placering af acces points og besøgstællere

Som det ses i tabel 3 nedenfor, er der 7.020 af de personer, der er registreret første gang ved AP02 Slagteri-bygningen, der har bevæget sig hen til AP03 Øhavsmuseet, 3.801 der går til AP08 Vikingegården og 2.002 der går til AP12 Det hvide Pakhus. Alle steder er placeret langs Havnegade i forlængelse af Slagteri-bygningen. Det er kun 753 af de 7.020 der er gået op til AP04 Brugsen i bymidten, og endnu færre der er gået af hhv. AP11 Strandgade, AP13 Adelgade og AP14 Hotel Færgesgården (placering på Jomfrulågen), som er nogle af de direkte forbindelser mellem havn og bymidte. Det samme er gældende i den modsatte retning. Dette fremgår af kolonnen "vend flow".

Oprindelig	Destination	Flow	Vend flow
AP02 Slagteribygning	AP03 Øhavsmuseet	7.020	5.941
	AP04 Brugsen	753	676
	AP05 Rådhuset	133	254
	AP06 Nielsens	266	588
	AP07 Vesterport	382	601
	AP08 Vikingegården	3.801	3.550
	AP11 Strandgade 2a	117	52
	AP12 Det Hvide Pakhus	2.002	1.530
	AP13 Adelgade	114	79
	AP14 Hotel Færgesgården	79	78
	AP15 Denteam	795	1.244
	AP16 Havnebadet	489	417
	AP01 Værftsvej	756	927

Tabel 3: Antal der bevæger sig fra Slagteribygningen og videre til de andre acces points. Rød tekst er acces points placeret i bymidten, blå tekst er acces points placeret på havnearealerne og grøn tekst er acces points placeret i forbindelserne

Tager vi omvendt udgangspunkt i AP04 Brugsen, der ligger i bymidten tæt på en central parkeringsplads, bevæger de fleste sig primært lige omkring AP04 Brugsen, herunder forbi AP06 Nielsens, der er placeret i krydset mellem Mellemgade og Grønnegade, som er den direkte vej ned til handegaderne. Det fremgår af tabel 4 nedenfor. Det er under 10 %, der bevæger sig videre rundt. Det er 12.331 af dem, der først er registreret ved AP04 Brugsen, der har bevæget sig videre til AP05 Rådhuset og 12.515 der har bevæget sig videre til eller forbi AP06 Nielsens. Kun 625 har bevæget sig videre via AP07 Vesterport og ser vi på tallene omkring forbindelserne til havnen (grøn tekst) og på tallene fra havneområdet (blå tekst) er det i samme leje eller mindre. Det tyder på, at de fleste bevæger sig ind i bymidten omkring AP04 Brugsen og AP05 Rådhuset når de registreres første gang her, men ikke bevæger sig længere end til handegaderne. Det tyder også på at de fleste parkerer på den centrale parkeringsplads ved Brugsen og derefter gå videre ned i gågaden og tilbage derfra.

Der ses omkring 1.252 der bevæger sig fra AP04 Brugsen til AP15 Denteam i Grønnegade og 1.698 i den modsatte retning. Dette kunne tyde på at nogle bevæger sig udenom bymidten ned mod havnen og omvendt, men det er stadig kun omkring 10 % af dem, der først registreres ved AP04 Brugsen og AP05 Rådhuset.

Oprindelig	Destination	Flow	Vend flow
AP04 Brugsen	AP01 Værftsvej	99	152
	AP02 Slagteribygning	676	753
	AP03 Øhavsmuseet	472	572
	AP05 Rådhuset	12.331	7.888
	AP06 Nielsens	12.515	8.677
	AP07 Vesterport	625	525
	AP08 Vikingegården	368	540
	AP11 Strandgade 2a	124	155
	AP12 Det Hvide Pakhus	444	891
	AP13 Adelgade	710	530
	AP14 Hotel Færgegaarden	204	217
	AP15 Denteam	1.252	1.698
	AP16 Havnebadet	397	515

Tabel 4: Antal der bevæger sig fra Brugsen i bymidten og videre til de andre acces points. Rød tekst er acces points placeret i bymidten, blå tekst er acces points placeret på havnearealerne og grøn tekst er acces points placeret i forbindelserne

Data viser også her en tendens, hvor der er meget lidt bevægelse mellem by og havn.

Resten af datagrundlaget, der er vedlagt som bilag 3, viser samme tendens – at der ikke er stor bevægelse mellem by og havn og når der sker en bevægelse derimellem, er det kun få i forhold til udgangspunktet, der anvender de mest direkte forbindelser for gående, nemlig AP11 Strandgade, AP13 Adelgade, AP14 Hotel Færgedgården (Jomfrulågen) og AP15 Denteam (Grønnegade v. Faaborg museum).

4.3 Besøgstal for biblioteket

Besøgstal i 2024: 92.821 i alt

Det er 254 i gennemsnit pr. dag i både den betjente tid, hvor der er personale til stede og i den ubetjente tid, hvor borgerne selv kan lukke sig ind, hvor der ikke er betjening.

5. Offentliggørelse og underretning om iværksatte forsøg 2025

Forsøgskommunerne skal senest den 1. februar hvert år i forsøgsperioden underrette ministeren for byer og landdistrikter om truffne beslutninger om at iværksætte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter. I 2025 har Faaborg-Midtfyn Kommune benyttet sig af uddeling af adfærdsfremmende gaver, som en del af en spørgeskemaundersøgelse af tilfredsheden med bylivet. Der er udloddet 5 gavekort på hver 150 kr. blandt dem der har svaret på undersøgelsen. Gavebeløbet er valgt i overensstemmelse med retningslinjerne i lov om forsøgsorden for frie bymidter.

Spørgeskemaundersøgelsen er lavet med ønsket om at få en udvidet baselinemåling af bylivet og indgår derfor som supplement til baselinemålingen under forsøgsordningen.

Det er vores vurdering at udlodningen af 5 gavekort på 150 kr. stykket kan have medvirket til at opnå en højere svarprocent end forventet. Der er opnået en svarprocent på 26,9 % mod forventet max 20 %. Det kan ikke måles om uddelingen af adfærdsfremmende gaver har medvirket til at få flere inputs til arbejdet med at skabe mere byliv og stærke forbindelse i Faaborg. Men der er opnået et godt grundlag til at arbejde videre med omdannelsen af bymidte og forbindelse mellem havn og by via spørgeskemaundersøgelsen.

Spørgeskemaundersøgelsens resultater er vedlagt som bilag 4 og uddybes overordnet nedenfor.

6. Spørgeskemaundersøgelse om tilfredshed med bylivet

Spørgeskemaundersøgelsen er udsendt til 2.500 simpelt tilfældigt udvalgte borgere på 18 år eller ældre, med bopæl i Faaborg Midtfyn Kommune, hvilket sikrede en bred repræsentation på tværs af kommunens forskellige områder. Spørgeskemaet var tilgængeligt online i perioden 8. - 26. januar 2025, hvor deltagerne havde mulighed for at besvare det. Den endelige svarprocent blev 26,9 %.

Spørgeskemaundersøgelsens overordnede konklusioner kan opsummeres på følgende måde:

- 75 % af besvarelsenerne er fra børnefamilier.
- Der er flest af de spurgte der enten dagligt besøger byen eller besøger den flere gange om ugen hhv. 32 og 49 %.
- Langt størstedelen kommer i bil (69 %) og herefter kommer 17 % til fods og 9 % på cykel.

- Besvarelserne viser, at de enten besøger torvet og handelsgaderne (58 %), havneområdet (35 %) eller indkøbsområde med større dagligvare- og udvalgswarebutikker (74 %).
- De fleste kommer primært for at handle (45 %) eller fordi de bor i byen (20 %).
- Sekundært har de også haft ærinder hos primært læge/tandlæge eller lign., café/restaurant eller bibliotek.
- Generelt viser besvarelserne en overordnet tilfredshed med byens tilbud og lokationer, dog med plads til forbedringer ift. sammenhæng mellem havneområde, torv og handelsgader samt forbedring af miljøet på torv og i handelsgaderne.
- Der ses også en generel tilfredshed med serviceniveauet i butikkerne, men der er plads til forbedring ift. antal af kulturoplevelser, events og aktiviteter.
- Lidt under halvdelen af de spurgte har besøgt biblioteket, primært for lån af materialer.
- Besvarelserne viser en generel tendens til at ville anbefale et besøg i Faaborg, men med plads til forbedring også her.

Spørgeskemaundersøgelsen gentages til midtvejs- og slutevalueringen.

Spørgeskemaundersøgelsen resultater er vedlagt som bilag 4.